

2. KAPITOLA

MARŤANSKÝ DENNÍK: SOL 7

Dobre. Poriadne som sa na to vyspal a situácia už nevyzerá tak beznádejne ako včera.

Dnes som spravil inventúru zásob a nakrátko som vyšiel von skontrolovať vonkajšie zariadenia. Tu je výsledok:

Misia na povrchu mala trvať tridsaťjeden dní. Zásobovacie sondy pre istotu dopravili dosť potravín pre všetkých na päťdesiatšesť dní. Keby jedna či dve sondy mali problémy, stále by ho bolo dosť, aby sme mohli dokončiť misiu.

Peklo sa rozpútalo na šiesty deň, takže tu ostáva dosť potravín pre šesť ľudí na päťdesiat dní. A to za predpokladu, že si nezmenším prídely. Mám teda relatívne dosť času.

Aj skafandrov mi ostalo neúrekom. Každý člen posádky mal dva: letový na prílet a odlet a oveľa robustnejší na prácu na povrchu. Mój letový je deravý, no a ostatní vo svojich zase odleteli. Všetkých šesť skafandrov do marťanskej atmosféry je však stále tu a sú vo vynikajúcom stave.

Hab prečkal búrku bez problémov, no vonku to už tak ružovo nevyzerá. Satelitnú anténu som nenašiel. Zrejme ju odfúklo na kilometre ďaleko.

Samozrejme, MOM je preč. Posádka ním odletela na *Hermes*. Ostala tu však jeho spodná časť, pristávací stupeň. Nemá význam ťahať ho so sebou na orbitu, keď je záťaž vašim nepriateľom. Je v ňom pristávací podvozok, zariadenie na výrobu paliva a všetko ostatné, čo podľa NASA nie je potrebné na spiatočný let.

Martfanský pristávací modul leží na boku a má narušený plášť. Zdá sa, že búrka strhla kryt zo záložného padáka (ktorý sme nemuseli použiť), a len čo bol vonku, vláčila zaň modul po všetkých skalách na okolí. Ani tam by mi tento modul veľmi nepomohol. Jeho pomocné rakety nie sú dosť výkonné ani na to, aby ho zdvihli zo zeme. Mohol však poslúžiť ako zdroj náhradných dielcov. To vlastne môže aj teraz.

Oba rovery – naše povrchové vozidlá – sú napoly zasypané pieskom, inak však v poriadku. Tlakové uzávery majú nepoškodené. Má to svoju logiku. V prípade nečakanej búrky je štandardným postupom vozidlo zastaviť a počkať, kým búrka neprejde. Roversy sú stavané tak, aby veľa zniesli. Za deň alebo dva práce by som mal oba vyhrabať z piesku.

Stratil som spojenie s meteorologickými stanicami umiestnenými na všetkých štyroch stranách kilometer od habu. Možno sú aj úplne nepoškodené; neviem. Komunikačné systémy habu sú momentálne také slabé, že nedosiahnu ani na ten kilometer.

Pole solárnych článkov bolo zasypané pieskom a teda úplne nefunkčné (pomôcka: solárne články potrebujú na výrobu elektriny slnečné svetlo). Keď som ich pozametal, znova sa rozbehli naplno. Nech sa už rozhodnem pre čokoľvek, elektriny na to mám dosť. Stačí ich raz za pár dní pozametať.

Vnútri ide všetko výborne, lebo hab je mimoriadne odolný.

Zbehol som kompletnú diagnostiku oxygenátora. Dvakrát. Funguje dokonale. Keby sa s ním niečo stalo, mám k dispozícii krátkodobú

náhradu, ktorá však slúži výlučne na núdzové stavy pri oprave hlavného generátora. Nerozkladá CO₂ a nezískava z neho znova kyslík. Iba ho absorbuje rovnako ako filtre v skafandroch. Má vydržať päť dní, kým sa filter nezahltí, čo pre mňa znamená tridsať dní na opravy (miesto šiestich ľudí bude dýchať iba jeden). Predstavuje teda celkom slušnú poisťku.

Aj recyklátor vody pracuje, ako má. Zlé je na ňom akurát to, že nemá zálohu. Ak sa pokazí, budem piť vodu zo zásob a vyrábať domáci destilačný prístroj na spracovanie moču. Každý deň prídem dýchaním o pol litra, až kým vlhkosť v habe nestúpne natoľko, že sa začne kondenzovať na všetkých povrchoch. Potom môžem lízať steny. Super. Tak či onak, zatiaľ s recyklátorom nie sú žiadne problémy.

Takže... Áno. Jedlo, voda, prístrešie, to všetko mám. Okamžite začínam aj so znižovaním prídelov. Už teraz sú dosť malé, ale odhadujem, že ak z každej porcie zjem iba tri štvrtiny, nijako mi to neublíži. Jedlo na tristo dní mi potom vydrží celých štyristo. Inventúra medicínskych zásob ukázala, že mám dosť multivitamínov na celé roky. Avitaminóza mi teda nehrozí (aj keď mi nakoniec dôjdu potraviny a zomriem od hladu bez ohľadu na to, koľko mám v tele vitamínov).

Mám aj morfín na naliehavé situácie. Je ho viac než dosť na smrteľnú dávku. Nebudem len tak čakať, kým zomriem od hladu, to si píšete. Ak sa dostanem do tohto bodu, vyberiem si ľahšiu cestu na onen svet.

Každý z členov našej misie mal dve špecializácie. Ja som botanik a strojní inžinier: v podstate mechanik, ktorý sa babre aj s rastlinami. Ak sa niečo pokazí, viem si zachrániť život.

Premýšľal som, ako by sa to dalo prežiť. Nie je to celkom beznádejné. Na Marse sa o štyri roky znova ukážu ľudia, lebo vtedy má plánovaný prílet Ares 4 (za predpokladu, že po mojej „smrti“ nezrušia celý program).

Ares 4 má pristáť v Schiaparelliho kráteri asi 3 200 kilometrov od mojej súčasnej pozície na planine Acidalia Planitia. Vlastnými

silami sa tam nemám ako dostať. Keby som však obnovil spojenie, možno by ma prišli zachrániť. Nie som si istý, ako by to NASA dokázala s dostupnou technikou a zásobami, ale viem, že zamestnáva kopu múdrych ľudí.

Takže moja misia je momentálne takáto: Nájsť spôsob komunikácie so Zemou. Ak sa mi to nepodarí, nájsť spôsob komunikácie s *Hermesom*, keď sa o štyri roky vráti s posádkou Aresa 4.

Zatiaľ som nevymyslel, ako prežiť štyri roky so zásobami na jeden rok. Beriem to pekne problém po probléme. Nateraz som sýty a mám cieľ. Opraviť tú prekliatu vysielачku.

MARŤANSKÝ DENNÍK: SOL 10

Absolvoval som tri pobyty vonku a stále netuším, kam sa podela satelitná anténa.

Vyhral som jeden z roverov a povozil som sa po okolí, no po niekoľkých dňoch pátrania som došiel k záveru, že to nemá význam. Búrka ten satelit zrejme odniesla na kilometre ďaleko a zahladila všetky stopy v teréne. Pravdepodobne ho aj pochovala pod nánosom piesku.

Väčšinu dnešného dňa som strávil pri tom, čo ostalo z vonkajšieho komunikačného systému. Je na to smutný pohľad. Pomôže mi asi tak, akoby som vyvrátil hlavu a vrieskal na Zem sám.

Mohol by som dať dokopy nejakú provizórnu anténu z kovu, čo pozbieram na základni, ale toto nie je detská vysielачka. Komunikácia z Marsu na Zem je ťažká a vyžaduje si vysoko špecializované zariadenia. Nie je to niečo, čo by som vedel pozliepať z alobalu a žuvačky.

Okrem jedla si musím opatrne dávkovať aj cesty do marťanskej atmosféry. Filtre CO₂ sa nedajú čistiť. Keď sa nasýtia, je po nich. Misia rátała so štvorhodinovým pobytom vo voľnom priestore na osobu a deň. Našťastie, filtre CO₂ sú malé a ľahké, takže si NASA mohla dovoliť poslať ich viac, ako sme potrebovali. Celkovo mám k dispozícii